

BASIN AÇIKLAMASI

MENEMEN OVASI TARIM ALANLARININ ve GEDİZ DELTASI SULAK ALANININ “SERBEST BÖLGE”YE DEĞİL; TÜM DEĞERLERİYLE KORUNARAK YAŞAMAYA İHTİYACI VAR!

MENEMEN OVASI TARIM ALANLARININ VE GEDİZ DELTASI SULAK ALANI YENİ BİR TEHLİKE ALTINDA!

28.04.2011 tarih 27918 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2011/1649 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla statüsü düzenlenerek “İzmir Serbest Bölgesi-İZBAŞ” adını alan İzmir Organize Deri Sanayi Bölgesi ile 30.10.2022 tarih ve 31988 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan, 29.10.2022 tarih ve 6318 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile tespit edilen “Menemen Serbest Bölgesi”ne yönelik hazırlanan İzmir-Manisa Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği 1 No’lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’nin 102. maddesi uyarınca 15.01.2024 tarihinde onaylanmıştır.

Menemen ilçesi Maltepe Mahallesi, 1520 parseli kapsayan ve 6318 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile tespit edilen [1] yaklaşık 150 hektar büyüklüğündeki "Menemen Serbest Bölgesi" olarak gelişmesi öngörülen alan;

- İzmir-Manisa Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planında, “Ağaçlandırılacak Alan” kullanımında olup bir kısmı “Sulama Alanı” sınırı içerisinde,
- 1/25.000 ölçekli İzmir Büyükşehir Bütünü Çevre Düzeni Planında, “Ağaçlandırılacak Alan” kullanımında olup bir kısmı “DSİ Sulama Alanı” içerisinde,
- 12.12.2016 tarih ve 2016/9620 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile ilan edilen ve 21.01.2017 tarih ve 29955 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “İzmir Menemen Ovası (Gediz) Büyükova Koruma Alanı” sınırları içerisinde,
- Özellikle nesli tehlike altında olan su kuşlarına yaşama, barınma ve üreme alanları sağlayan habitat çeşitliliği ve yaşayan su kuşu sayısının yüksek olması nedeni ile Uluslararası Ramsar Sözleşmesi kapsamına dahil edilen, ülkemizdeki 14 Ramsar Alanından biri olmakla birlikte Önemli Kuş alanı (ÖKA) ve Önemli Doğa Alanı (ÖDA) olan “Gediz Deltası Sulak Alanı Tampon Bölge” sınırları içerisinde ve etki alanında,

yer almaktadır.

Ancak söz konusu plan değişikliği kapsamında alanın **tüm bu doğal değerleri tamamen göz ardı edilmiş;** ne planlama süreci öncesinde 2872 sayılı Çevre Kanunu’nun ilgili maddeleri gereğince Çevresel Etki Değerlendirmesi yapılmış ne

de plan açıklama raporunda ilgili değişikliğin büyük ovaya, verimli tarım topraklarına ve sulak alana olası olumsuz etkileri değerlendirilmiştir.

Öyle ki; Plan kapsamında Tarım ve Orman Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü Kurum Görüşünde **“Gediz Deltası Tampon Bölgesi sınırları içerisinde kalan kesimde serbest bölge sanayi alanı kurulmasının mer-i mevzuat kapsamında uygun olmadığı”** belirtilmiş ancak plan değişikliği

KURUM GÖRÜŞÜNE AYKIRI ŞEKİLDE ONAYLANMIŞTIR!

Söz konusu alan ve çevresi tüm doğal değerlerinin yanı sıra; bilimsel kazı statüsünde çalışmalar gerçekleştirilen, farklı dönemlere ait yerleşimleri ve mezar kalıntılarını içeren **“Antik Panaztepe Yerleşimi”**ne ait **arkeolojik sit alanlarını** da içermekte olup halk arasında ‘Arı Kovanı Mevkii’ olarak bilinen alanda (1520 parseli kapsayan ve "Menemen Serbest Bölgesi" olarak gelişmesi öngörülen alan) **“Roma Dönemi’ne ve Osmanlı Dönemi’ne tarihlenen seramik parçaları”** bulunmuştur [2].

Ancak alanın tıpkı doğal değerleri gibi **arkeolojik değerleri de tamamen göz ardı edilmiş;** plan değişikliği, arkeolojik sit alanı tescil kararları ile bilimsel kazı çalışmalarının hedefleri ve bütünlüğü gözetilerek

KORUMA KURULUNDAN KURUM GÖRÜŞÜ ALINMADAN ONAYLANMIŞTIR!

Tüm bu gerekçeler ışığında "Serbest Bölge" amaçlı İzmir-Manisa Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği'nin;

- 1/100.000 ve 1/25000 ölçekli ÇDP'lerinin ana kararlarına, plan bütünlüğüne ve hükümlerine,
- 3194 sayılı İmar Kanunu'na, Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliği'nin ilgili maddelerine, 2872 sayılı Çevre Kanunu'na,
- Sulak Alanların Korunması Yönetmeliği'nin Tampon Bölgede Uygulama Esasları başlıklı 24. Maddesine ve ilgili kurum görüşüne,
- Mevzuatlar ile koruma altına alınmış olan sulak alan ve büyük ova sınırlarının “Serbest Bölge” olarak belirlenmesinin kamu yararına,

AÇIKÇA AYKIRI OLDUĞU TESPİTLERİYLE ÖNCELİKLE YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASI VE TAKİBEN İPTALİ İSTEMİYLE

TMMOB Şehir Plancıları Odası İzmir Şubesi ve Ziraat Mühendisleri Odası İzmir Şubesi tarafından dava açılmış olup odalarımızın davaya müdahil olma süreçleri devam etmektedir.

TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası İzmir Şubesi tarafından alanın tarımsal amaç dışı kullanımına olanak tanıyan İl Toprak Koruma Kurulu'nun 27.01.2023 tarihli kararına dava açılmıştır.

TMMOB'ye bağlı meslek odaları olarak; bilimsel ve teknik herhangi bir gerekçeye dayanmadan, üst ölçekli plan kararlarına ve mevzuata aykırı bir şekilde ilan edilen ve korunması gereken alanlar üzerinde geri dönülmesi mümkün olmayan zararlara neden olacak Menemen Serbest Bölgesi kararı ve ilgili plan değişikliğine karşı başta İzmirliiler olmak üzere tüm kurum ve kuruluşları itirazlarını yüksek sesle ifade etmeye davet ediyoruz.

Kamuoyunun bilgisine sunarız.

Saygılarımızla.

TMMOB Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası İzmir Şubesi

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası İzmir Şubesi

TMMOB Mimarlar Odası İzmir Şubesi

TMMOB Peyzaj Mimarları Odası İzmir Şubesi

TMMOB Şehir Plancıları Odası İzmir Şubesi

TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası İzmir Şubesi

[1] Menemen Serbest Bölgesi ilanına ilişkin, 30.10.2022 tarih ve 31988 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan, 29.10.2022 tarih ve 6318 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararının öncelikle yürütmesinin durdurulması ve iptali talebiyle Şubemizce dava açılmış olup süreç devam etmektedir:

MENEMEN OVASI'NIN ZARAR GÖRMESİNE NEDEN OLACAK FAALİYETLERDEN VAZGEÇİLMELİDİR <https://www.spo.org.tr/detay.php?sube=6&tip=2&kod=12292>

[2] T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü 29. Kazı Araştırma Sonuçları Toplantısı (1.Cilt, 2012, Yayın No: 153/1)